

Sygn. akt II Ka 573/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borek

Sędziowie: SSO Marta Krajewska - Drozd

SSO Mariusz Sztorc (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Katarzyna Rogozińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Rzeszowie - Danuty Czarnoty

oraz oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej A. Ł.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 stycznia 2014 r.

sprawy **Ł. H.**

oskarżonej o przestępstwo z art. 271 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej

od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 11 czerwca 2013 r., sygn. akt II K 794/12

I. **utrzymuje w mocy** zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną,

II. **zasądza** od oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej A. Ł. kwotę 80 (osiemdziesiąt) złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze,

III. **zasądza** od oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej A. Ł. na rzecz oskarżonej Ł. H. kwotę 420 (czterysta dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów związanych z udziałem w postępowaniu odwoławczym obrońcy z wyboru.

Sygn. akt II Ka 573/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 11 czerwca 2013 r., sygn. akt

II K 794/12 uniewinnił Ł. H. od tego, że w dniu 29.10.2008 r.

w R., będąc osobą uprawnioną do wystawienia dokumentów mających znaczenie prawne, poświadczyła w decyzji nr (...)(...)(...), w przedmiocie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę, nieprawdę w ten sposób, iż projektowana inwestycja nie powoduje uciążliwości na sąsiedniej działce nr (...)i jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa tj. od zarzutu popełnienia czynu z art. 271 § 1 kk.

Od powyższego wyroku apelację wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej A. Ł. i zarzucił:

1. obrazę art. 7 kpk polegająca na ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób dowolny, z przekroczeniem zasad logicznego myślenia i doświadczenia życiowego, co w konsekwencji doprowadziło do uniewinnienia oskarżonej od zarzucanego jej czynu;
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku polegający na niezasadnym przyjęciu, że opinia biegłego M. P. nie potwierdza zarzutu aktu oskarżenia, podczas gdy z opinii tej wynika, iż w projekcie ani w analizie nie został uwzględniony naturalny spadek terenu „przekrój b-b” i wykazania wysokości w tym przekroju 220,10 odbiega od ukształtowania terenu zgodnego z mapą dla celów projektowych;
3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku polegający na niezasadnym przyjęciu, że w orzeczeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) Okręgowej Izby Architektów z dnia 17.12.2010 r. nie stwierdzono żadnych uchybień w projekcie budowlanym, podczas gdy z jego uzasadnienia jednoznacznie wynika, że powołany rzeczoznawca potwierdził, że sporny budynek (...) wprowadza ograniczenia w zabudowie działki sąsiedniej nr (...) własności A. Ł., a obwiniony „opracowując projekt nie wykonał analizy lokalizacji projektowanego budynku ze względu na przesłanianie i zacienianie pomieszczeń na pobyt ludzi w istniejącym budynku na działce nr (...)”; a obwiniony sam przyznał, że nie przeprowadził analizy dla ewentualnej przyszłej zabudowy;
4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, które miały wpływ na jego treść, polegający na nieuzasadnionym przyjęciu za w pełni wiarygodnych zeznań świadków R. O., podczas gdy jego zeznania odnośnie ewentualnej nieprawidłowości mapy dla celów projektowych pozostają w sprzeczności do opinii biegłego;
5. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, które miały wpływ na jego treść, polegający na niezasadnym przyjęciu, że w pełni wiarygodnych wyjaśnień oskarżonej podczas gdy jej wyjaśnienia dotyczące dokonanej przez nią oceny dokumentów w decyzji z dnia 29.10.2008 r. bez wzięcia pod uwagę zarzutów A. Ł. są sprzeczne z obowiązującymi ją przepisami prawa jak i wzajemnie się wykluczają;
6. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, które miały wpływ na jego treść, polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że zgromadzony materiał dowodowy nie potwierdza zarzutu aktu oskarżenia, co skutkowało jej uniewinnieniem,

Apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, ewentualnie o zmianę wyroku i uznanie oskarżonej winnej zarzucanego jej czynu oraz wymierzenie stosownej kary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy, że ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie nasuwa zastrzeżeń. Wniosek ten uprawnia konfrontacja zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego z treścią pisemnych motywów zaskarżonego wyroku,

w których Sąd Rejonowy zaprezentował, którym dowodom oraz w jakim zakresie i dlaczego dał wiarę, a którym, w jakiej części oraz z jakich powodów przymiotu tego odmówił. Przebiegowi rozumowania Sądu Rejonowego nie sposób odmówić logiki, zrzucić sprzeczności, czy dowolności wnioskowania. Analiza oraz ocena zgromadzonych dowodów została przeprowadzona przez Sąd I instancji zgodnie ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasadami prawidłowego rozumowania. Ocena materiału dowodowego czyni zadość wymogom przepisu art.

7 kpk, dlatego też korzysta z jego ochrony.

Przed dalszym merytorycznym rozważeniem zarzutów apelacji poczynić należy uwagę ogólną, że o zaistnieniu podstaw do powstania odpowiedzialności karnej na podstawie art. 271 § 1 kk można mówić wtedy, gdy spełnione zostaną łącznie wszystkie określone w nim przesłanki. Musi zatem występować dokument w rozumieniu art. 115 § 14 kk, który został wystawiony przez funkcjonariusza publicznego lub inną osobę uprawnioną, która poświadczyła w nim w sposób intelektualnie nieprawdziwy okoliczności mające znaczenie prawne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2007 r., V KK 98/07).

W rozpoznawanej sprawie jest niewątpliwym – jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji - że oskarżona Ł. H. z racji zajmowanego stanowiska wystawiła podpisany przez siebie dokument w postaci decyzji z dnia 29 października 2008 r. nr (...)(...)(...), na użytek publiczny, a stwierdzone w nim okoliczności faktyczne miały znaczenie prawne. Dokument ten nosił cechy określone w art. 115 § 14 kk. Nie ulega też wątpliwości, że oskarżona była osobą uprawnioną do wystawienia tego dokumentu. Podnieść jednak należy, że dokument mający postać decyzji był poprzedzony szeregiem czynności. W czynnościach tych, a mianowicie w wydawaniu uprzednich decyzji przez Wojewodę (...)oskarżona brała udział. Decyzje poprzedzające wystawienie, objętego treścią zarzutu aktu oskarżenia dokumentu, uchylały rozstrzygnięcia Prezydenta Miasta R. o udzieleniu (...)pozwolenia na budowę, również wskazywały na uchybienia organu I instancji, na konieczność wykonania dodatkowych analiz, w tym w szczególności dotyczących zacielenia działki nr (...)przez projektowany budynek, co w swoich zarzutach do decyzji podnosiła na etapie postępowania administracyjnego oskarżycielka posiłkowa. Następnie oskarżona Ł. H. po wykonaniu przez organ I instancji zleconych czynności dokonywała analizy prawidłowości wydanej przez ten organ decyzji. Dysponowała dokumentacją dołączoną przez inwestora do projektu budowlanego i opracowaną przez R. O., z której wynikało, że projektowany budynek nie spowoduje żadnych uciążliwości dla działki nr (...)i usytuowanego na niej budynku. Wydając decyzję oceniała zebrany materiał dowodowy w konfrontacji z zarzutami podnoszonymi przez stronę postępowania administracyjnego, oskarżycielkę subsydiarną A. Ł..

Na podstawie tego samego materiału dowodowego zasadność takiej oceny potwierdził WSA w Rzeszowie w treści uzasadnienia wyroku z dnia 9 grudnia 2010 r. sygn. akt SA/Rz 975/10, argumentując, że wniosek złożony przez inwestora

i załączone do niego dokumenty spełniają wymogi określone przepisami art.

32 - 34 ustawy Prawo budowlane, a organ I instancji wykonał wszystkie zalecenia wskazane w poprzednich decyzjach organu odwoławczego. Planowana inwestycja (...)nie narusza ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr (...)przy ul. (...)w R.. WSA wskazał przy tym, że zarzut przesłaniania przez projektowany budynek istniejącego budynku należącego do A. Ł. spowoduje ograniczenia rozbudowy budynku położonego na działce nr (...)nie jest trafny. Ostatecznie kwestionowana przez A. Ł. decyzja Wojewody (...)z dnia 29 października 2008 r. została uchylona przez WSA. Przyczyną takiego rozstrzygnięcia nie była niezgodna z rzeczywistością ocena organu II instancji dotycząca uciążliwości projektowanego budynku dla sąsiedniej działki nr (...), a podjęcie przez organ II instancji rozstrzygnięcia stanowiącego niezgodne z prawem uzupełnienie decyzji Prezydenta Miasta R..

W kontekście powołanych okoliczności i zarzutów apelacji wskazać należy, że wymieniona w apelacji opinia geodety została sporządzona później, niż wydana przedmiotowa decyzja, a oskarżona w momencie podpisywania decyzji z dnia 29 października 2008 r. nie dysponowała innymi dokumentami, które mogły potwierdzać zasadność zarzutów podnoszonych przez A. Ł., czyli potwierdzać, że projektowana inwestycja powoduje uciążliwości na sąsiedniej działce nr (...), przez co jest niezgodna z obowiązującymi przepisami.

W związku z tym zauważyć trzeba, że przestępstwo tzw. fałszu intelektualnego polega na poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne

w autentycznym dokumencie wystawionym przez osobą składającą takie poświadczenie. Czynnością sprawczą jest tu zatem „poświadczenie nieprawdy”, co polega na wystawieniu dokumentu stwierdzającego okoliczności nie istniejące lub przeinaczające, bądź też na zatajeniu prawdy, którą należało stwierdzić. Poświadczenie należy rozumieć jako

stwierdzenie, poręczenie prawdziwości, wiarygodności, tożsamości czegoś lub kogoś, zaświadczenie. Poświadczenie odnosi się zatem do czegoś, co już wystąpiło, istnieje, zostało wypowiedziane, dokonane itp. Wystawiający dokument powinien ze względu na znaczenie dokumentu poświadczyć w nim stan istniejący. Zachowanie sprawcy przestępstwa określonego w art. 271 § 1 kk polega więc na poświadczeniu stanu istniejącego, czyli nieprawdy w dokumencie, do którego wystawienia w zakresie swoich kompetencji uprawniony był sprawca tego poświadczenia (por. np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1996 r., I KZP 39/95, OSNKW 1996, z. 3-4, poz. 17, wyrok SN z dnia 24 października 1996 r.,

V KKN 147/96, OSNKW 1997, z. 1-2, poz. 8). Poświadczenie nieprawdy ma charakter umyślny. Sprawca musi mieć świadomość, że poświadcza nieprawdę, bądź godzić się na to, że poświadczona przez niego okoliczność jest niezgodna z prawdą.

Zestawiając powyższe z realiami niniejszej sprawy stwierdzić należy, że oskarżona w wystawionym dokumencie nie poświadczyła nieprawdy w rozumieniu art. 271 § 1 kk, a jedynie dokonała oceny na podstawie przesłanek, którymi dysponowała. Jeżeli nawet w ocenie tej myliła się, to nie oznacza to, iż w sytuacji, gdy mylną ocenę zawarła w dokumencie, poświadczyła w ten sposób nieprawdę

w rozumieniu art. 271 § 1 kk. Okoliczność, że ocena zawarta w tym dokumencie mogła być obiektywnie błędna nie ma znaczenia dla ram odpowiedzialności karnej za przestępstwo poświadczenia nieprawdy. Oczywiście wydanie błędnej decyzji może być traktowane jako naganne i jako takie może skutkować innego rodzaju odpowiedzialnością, niż odpowiedzialność karna. Podzielić zatem należało argumentację Sadu I instancji, że oskarżona swoim zachowaniem nie zrealizowała jednego ze znamion strony podmiotowej czynu zabronionego, określonego w art. 271 § 1 kk, tj. nie poświadczyła nieprawdy w wystawionym dokumencie i wyrok uniewinniający ją od zarzutu popełnienia tego czynu utrzymać w mocy.

Konsekwencją powyższego rozstrzygnięcia stało się zasądzenie od oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej A. Ł. na rzecz Skarbu Państwa kwoty

80 złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a na rzecz oskarżonej Ł. H. kwoty 420 złotych tytułem zwrotu kosztów związanych

z udziałem w postępowaniu odwoławczym obrońcy z wyboru.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 444 kpk, art. 449 kpk, art. 456 kpk.